

PEST, AUGUST 2.

31. szám.

II. FÉLÉV. 1860.

Megjelenik e lap hetenkint egyszer : csütörtökön. Előfizetési díj : helyben félévre 1 fnt 31 kr., s egész évre 2 fnt 62 kr. aust. ér.; vidékre postán félévre 1 fnt 66 kr., s egész évre 3 fnt 32 kr. au. ér. Az előfizetési pénzek a Szent-István-Társulat ügynöki hivatalába (Lipót-utca, 8. sz.) bérmentesen, a lap szerkesztését illető levelek pedig a „Katholikus Néplap” szerkesztőségéhez (Pest, Képinó-utca, 4. sz.) intézendők.

Mit jelent a párta?

A hajdanában oly általánosan viselt párta ismét divatba jött hajadonainknál. És vajha e magyar fejdíszszel ennek magasztos jelentősége is visszajönné egyszer-szersmind! Őseinknél szüzeség jelvényeül tekinteték a párta. Sajátja az a buzgó keresztény híveknek, hogy azok által, a mik anyagiak, a szellemiekre, az égiekre figyelmeztetik magukat, hogy azok mintegy szüntelen szemök előtt lebegvén, lássák, megkívánják azokat, elnyerésükért folyvást küzdjenek. Nem látszhatik tehát különösnek egy, ősi ker. vallásúhoz híven ragaszkodó előtt sem, ha az eredeti fejdísznél megállapodva, a következőkre figyelmeztetjük magyar hajadonainkat.

A párta a királynők fejdíszével, a diademmel mintegy közel rokonságban áll. Miért is a párta által arra figyelmeztetnek az azt viselők, hogy szüntelen igyekezzenek királynökké, urnökké lenni önmaguk felett, oly értelemben, hogy „ne uralkodjék a bűn az ő halandó testökben: hogy kívánságainak engedelmeskedjenek“ (Rom. 6.). Sz. Jeromos atya szabai királynőnek nevezi Algasiát csak azért, mert tudott uralkodni rendetlen vágyain, s a bűnnek soha nem hódolt (Epist. 42. ad Algas.). Királynőnek nevezhetjük mi is mindazon hajadont, ki szenvedélyeit fékezni tudván, a bűn szolgaságába soha nem esik. A testi kellem, melylyel a Gondviseléstől megáldaték, mintegy fejedelmi diességár, mely a fejedelmek fejedelmének, a világ Alkotójának diességét tükrözi vissza. Trónusa a természet nevelte virágszálakból szerkesztett, melyek közül kitünő helyet foglalnak az egész alkotványt egybetartó lilium szála. Fegyvere, melylyel szüzi trónusa védetik, nem a kemény és súlyos kard; mint-hogy ez nem is illenék oldalára annak, ki oly szédének teremtették, s kinek karjai inkább ápolni, mint fegyvert forgatni hivatvák. Fegyvere szellemi fegyver; „mert noha testben vagyunk, mindazonáltal nem test szerint vitézkedünk, mert a mi vitézkedésünknek fegyverei nem testiek, hanem Istennek ereje által hatalmasak az erősségek lerontására“ (Kor. II. 10.). Egy, szívből-fakadt ima, melyet a szüzi ajkai Máriához, a szüzek

királynéjához rebegnek, meghiusítja a fondorkodók legvérmesebb reményeit, lerombolja a legerősebb sáncozat is, melyek a szüzeség ostromlása végett hányvák.

Ellenségeink, a bűn, szüntelen harczol ellenünk, hogy rabigája alá hajtsa lelkünket. Tudja behizelegni magát, kivált nálatok, ker. hajadonok, hogy mérges lehetével az említettük liliumszálakat is elhervaszsa. S van-e aztán nagyobb zsarnok nálnál? Ah, tekintsetek kérlek az ily trónvesztett királynőre! A szüzi zománc, mely mint fejedelmi diességár ragyogott arezán, eltiint róla; s bármennyire is iparkodik mesterkéltség által visszaidézni azt, a való mégis mindig meghazudtolja az utánzottat. Hiában viseli fejedelmi fejdíszét; hű erőkdései csak szájalomra bírhatják az őt környezőket!

Ah, ne engedjétek ker. hajadonok, hogy a bűn uralkodjék testetekben! Védemezzétek szép pártátokat; hiszen ti a világosság leányai vagytok, s mint ilyeneknek folyton ébren kell lennetek, s felöltözködnetek a hit-és szeretetnek mellvértjébe, és sisak gyanánt az üdvösségnek reménységébe (Thess. I. 5.). A ker. hit-és szeretetnek mellvértje megvédi szüzi kebleteket, hogy abba a hitközönbösség és hitetlenség be ne fészkelhesse magát. Mindaddig, míg így fedve marad kebletek, hidegen fognak visszapattanni róla a mély poklokban kovácsolt varázs-nyilak. Ellenben, ha elég vakmerőek lesztek nyílt kebellet fogadni azokat, le fogtok győzetni, s ékes pártátok porba hulland.— Az üdvösség reménységének sisakja nem fogja engedni, hogy elcsüggedjétek bajaitokban; hanem az őt evangéliumi okos szüzekként mennyei völégényetekben, Jézusban keresenditek minden vigasztalástokat, várva a hervadhatlan koronát, melyet az Isten fia készen tart számotokra az örök boldogság honában.

A párta a szüzek halántékait környezi, s ez anynyit jelent, hogy „okosak legyenek, mint a kigyók.“ De szendeseget is kölesönöz arcaiknak, s ez ismét anynyit tesz, hogy „együgyűiek legyenek, mint a galambok“ (Máté 10.). Az „okosság“ szépen hangzik nemde? És az „együgyűiség“? Ah már ez különösen hangzik, fogjátok mondani, s inkább bárminek lenni, csak együgyű-

nek ne! — Nem kell e két szót világi értelemben venni; hanem figyeljünk inkább, mint értelmezi azokat az Isten ihlette egyház. Sz. Jeromos az „okosság“ által azon óvatosságot érti, melylyel a nekünk vetett eseleket kikerüljük. A kigyó ravaszsága hozatik föl például, mondja a sz. atya, mert egész testével szokta védeni fejét, hogy azt, a miben élet van, elrejtve, leginkább oltalmazza. Nekünk egész testiünk fölhúzóásával kell megőrizniünk fejünket, Krisztusunkat, vagyis az ő szent tanítását. És hogy e f. é. becses lapokban a Szentlélek 3-ik ajándékában megírt szavakkal éljünk: abban áll a szóban forgó okosság, hogy „ne hagyjuk magunkat a világ- és annak rossz szokásaitól elkapadni, hanem azt választjuk, a mi vallásos és erényes életre vezet, s a mi Isten di-esőségére s lelkiünk javára szolgál, kerülve mindazokat, kik szenvedélyeik- s az önszeretettől megvakítva, minden komoly megfontolás nélkül követik a divatot, szokásokat, a romlott világ nézeteit és tetteit.“ — A világ azonban egészen más értelemben veszi az okosságot. Szerinte, a ki az előadtuk okosságot követi, az együgyű és bigott. Szerinte okos az, ki sem akarátját, sem értelmét nem veti alá az isteni szónak, hanem a széles utat választva, test szerint gondolkodik, test szerint él. Szerinte okos az, ki előtt mindegy bármily vallás-felekezethez tartozni; ki a vallási dolgokról vagy igen keveset, vagy épen semmit nem tud, nem olvas, nem beszél. Szerinte okos az, ki a legborzasztóbb eszközöktől sem retten vissza, csakhogy czélját érje. Ilyen okosságtól mentesen benneteket az Úr Jézus, ker. hajadonok! Emlékezzetek vissza, hogy már Éva anyánk csábították el illetén okosság hirdetése s ígérete által. Ne hallgassatok a sáttán csábzavára, hanem bátran hájgatók fejére a ravasz kigyónak, s tiporjátok össze, valamint az Isten-anya össze tiporta azt. Az ördög kigyó képében csábította el az első asszonyt: ti meg kigyói okossággal törjétek meg ugyanazon gonosz szellem hatalmát. A ki annyira megszerette a kigyót, miszerint minden szellemiessége- s hatalmának daczára bele bujt, hogy csábítson: ugyanazt mesze üzzétek el magatoktól ugyanazon esuszó állattól eltanult okosságtok által. Így lesztek valóban okos szüzek!

A galamb-együgyüségét oda magyarázza ugyanazon sz. atya, hogy senkinek semmi rosszat ne tegyünk. Legyünk tehát beszédeinkben kiméletesek mindenki iránt; epés kifakadás, vagy rágalom ajkainkra soha ne jöjjön. Lám, a szelid galamb senkit nem vág esőréjével, neki nincsen epéje; megbántását csak siralmas bugása által hallatja. És higyétek el, hogy valamint a galambot igen nagyon eltorzitaná, ha szelid szeméi helyébe vérben uszó vércseszemekkel láttatnék el; vagy ha csak buzaszemet válogatni tudó esőréjét a karvalynak szemetvájó esőréjével eserélnök fel; vagy ha rózsapiros piczi lábai helyett az ölyv karnas lábaira állitanók azt: ugy titeket is, ker. hajadonok, igen-igen nagyon eltorzítana, ha szelid szeméitek haragot s boszút szikráznának; vagy ha eperajkaitokból a rágalom, vagy az ocsmány szítkok lávája ömlenék; vagy a fondor irigység zöldsürga színre festené arezotokat. Ah akkor nem lehetne szembe állítani titeket a szelid galambbal, minthogy akkor maga a galamb is remegve repülne el mellőletek!

A párta a szüzek dus hajzatát rendben tartja. Ez annyit jelent, hogy ne legyünk szórakozottak, hanem

rendben tartsuk mindenkor gondolatainkat. A rend latin közmondás szerint minden dolognak a lelke: tehát akár az erkölcsi, akár az anyagi világot vesszük fel, mindenütt a rend az, a mi az egésznek lelkét adja. Illő elrendezés nélkül semmit jól nem végezhetünk az anyagi világban; s mennél pontosabban figyelünk a rendre, annál tökéletesebb művet alkothatunk. Vegyük föl például a himzést. Mily nagy felügyelet kívánatik hozzá, hogy minden gyöngysor kellőleg elhelyezve legyen! mert ha csak egy is elvétezik, a kihimezendő tárgy tökéletlenül lesz kiállítva. Ha ez így van az anyagi világban: annál inkább az erkölcsi világban kell, hogy minden a maga rendjével történjék. Ennél fogva nagyon el-téveszti hivatását azon ker. hajadon, ki gondolataiban szórakozott. Valamint tehát szorgalommal iparkodunk, hogy hajazatunk rendben legyen: épen ugy igyekeznünk kell, hogy gondolataink is jól elrendezve legyenek.

A kis tükrő, melyben legtisztábban láthatjátok, ha jól vannak-e elrendezve gondolataitok, nem egyéb, mint egy kis könyv, melyet katekizmusnak hívnak. Ah el ne vessétek magatoktól e kis tükröt, melyet az egyház kezetekbe ad! Hisz ebben mindenkor a legtisztábban láthatjátok, valljon jól elrendezvé-e gondolataitok? Ez meg nem hazudtolja a valót, hanem tisztán láttat mindent, a mi nem jól áll rajtatok. Ne is vessétek meg ezt azért, mert kicsiny. Mit sem tesz; megláthatjátok magatokat benne tetőtől talpig. Kicsiny ez a tükrő azért, hogy a szegény ember viskójában is könnyen elhelyeztethessék, s hogy azt házunkon kívül is használhassuk. És mily olcsó áron juthattok hozzá, mindössze pár krajczár a nagy kincs ára; de ingyen is hány ezer példányban osztatik az szét minden évben! Ebben foglaltatik azon rend, melyet ha megtartunk, mint sz. Ágoston mondja, Istenhez vezetünk (De ordine l. I. c. 9.). Azon kinyilatkoztatott rendszabályok foglalvák abban, melyeket Isten öröktől fogva rendelt az erkölcsi világ számára; azon szabályok, melyek a legtökéletesebben határozzák meg: mi illik hozzánk; mi ismét az, a mi nem jól áll az Isten képre teremtet embernek. Ember gyártotta szellemi tükrök vagy igen nagyok, vagy igen kicsinynek mutatják az embert. Ezekben ne nézzétek magatokat; mert meg fogtok csalatni, s az, mit jónak vélték, sehogy sem fog illeni hozátok.

Haffner Ignác.

Az Úr védelme.

Hólepel borult a földre,
Mint a holtra szemfödél;
Néma minden a ligetben,
Csak a zord enyészet él.

Hasztalan keressz virágot,
Elfagyott a hó alatt;
Nem dalol madárka már itt, —
Messze még a viradat!

Béke s nyugalom ölében
Enyhül annyi sok kebel;
Am a hadi vére zajlik,
S nemtelen boszút lehel.

Ott a völgy ölen fehérlik,
Rejtve a hegyek mögött,

Egy kicsinyke szende város,
Haj de bűba öltözött! —
Védesapatja halva fekszik,
Sok nemes kebel kihült,
Mely csak érte s szép hazája
Boldogságaért hevült.
Elrepült a béke napja,
S az eget száz jaj hasítja.

„Jő az ellen! Jaj, segítség!”
Hangzik szív-szakadva föl;
Fut, ki merre futhat éjben
A dühös csoport elől;
Jaj de késő! mert a várost
Ellen állta már körül,
Nines segítség, itt halál vár
A falon kívül s belül.
Hah! de vége már az éjnek,
Felviláglik a szövétnék. — —

„Mentsd meg jó anyám, oh mentsd meg
Kedves édes gyermeked!”
Cseng egy kis teremtés ajka,
Mig anyját ölelte meg. —
„Isten az, ki most segíthet,
Kedves édes gyermekem,
Kérjed őt e szép imával
Térden-állva majd velem.”
S a szelid nő földre hullva
Hit- s reménnyel ezt susogja:

„Oh nagy Isten ott a mennyben
Nézz e vészben le reánk,
Hadd elődbe szállni szivből
Kelt alázatos imánk!
Hisz mi benned bizhatunk csak,
Özvegyek hű gyámola,
Egy szavad, a bű eloszlik,
S itt a béke anyyala.
Ám különben véghetetlen
Bölcseséged hadd ítéljen.”

Már közelg a kised lakhoz
Egy dühöngő vézsereg;
Ég a város, dörg a fegyver,
De az özvegy nem remeg.
Hő imáját küldi égbe,
S szent ihletben elmerül;
A moraj pedig s a jajszó
Lassan, lassan esendesül. —
Néma és sötét lesz végre,
S álm jő a nő szemére. — —

* * *
Már a déli nap sugára
Csillog a kis ablakon,
A midőn a nő s a gyermek
Szétttekint az udvaron.

„Fő dicsőség legyen néked,
Istenünk, és háladat!” —
Szól a nő, látván körül
Egy szél-rakta hófalat.

„Lásd jó gyermekem, ki bizik
Istenében, az soha
Nem esalatozik hitében,
Mert az Isten jó Atya!”

Mecsek háti.

Az Ur jegyese.

— Történeti beszély. Folytatás. —

Az éji imádkozó.

Térjünk vissza a zárdába. Keressük föl Margitot, megtudandók, mily hatást gyakorlott rá az említett látogatás.

Gyönyörű tavaszi éj követte a szép tavaszi napot. Fűszeres lébel játszik a falombokkal, — kedves, andalító, ábrándos susogást idézve elő, melyen elmerengni oly jól esik a léleknek. Különben semmi nesz, semmi zaj sem hallatszik; csendes, néma az egész környék.

A zárdá lakói közül talán csak egyedül Margit van még ébren. Ott ül ablaka mellett. Ha a külsőről a belsőre szabad következtetést vonni: önmagával küzd; leg-alább hullámozó kebele és ábrándos tekintete azt látszanak elárulni.

— Nem, ez nem lehet — szól fölemelkedve helyéről s mintegy magához térve ábrándozásából — ez nem lehet szerelem! . . . És mégis — folytatá kis szünet után — annak kell lenni, mi lehetne más? . . . Hiszen ezelőtt oly nyugodt voltam; és azon percz óta, melyben őt láttam, úgy feszül kebelem, és szívem úgy dobog, mintha meg akarna szakadni. . . .

— Ábránd, képzelődés és semmi más! — mondá ismét hosszabb szünet után, homlokát végig simítva; és más irányt adandó gondolatának, kihajolt az ablakon, és széttekintett az előtte fekvő éji képen. De gondolatának más irányt adnia aligha sikerült; mert koronkint mely sohaj kiüzdötte föl magát kebeléből, melyet hasztalan iparkodott visszafojtani.

Egy negyed-órai merengés után visszavonult az ablaktól, és elfoglalá előbbi helyét.

— És ha ez szerelem! — szól ismét — mi tiltja, hogy kövessem szívem érzetét? mi? Hát nem vagyok-e én az Ur jegyese? lehetek-e más neijévé? . . . Istenem! — sohajtott föl, térdre borulva — ki Ábrahámnak egyetlen fia fölládozását parancsolád, és Jóbra oly nehéz csapásokat bocsátál, hogy az erénybeni állhatatosságukat és irántadi szeretetöket próbakőre tedd; ki egyetlen Fiadat a pusztában az ördög által megkísértetni engedted, adj erőt és szent malasztot, hogy szívem pártütő indulatát leküzdhessem; hiszen én a te jegyessed vagyok. Nekem kivüled mást szeretnem nem szabad . . . nem akarok. . . .

Hosszu hallgatás követé e szavakat. Azután fölállt, eloltá lámpáját, és a zárdá egyetlen megvilágított ablaka is elsötétedett.

A toronyóra éreznélve éjfél ütött. Ütése messze, messze elhangzott a csendes éjben. A szentek szentje előtt égő örök-lámpa gyér világot hint a templom ablakaira. A kised lámpa által homályosan világított templom díszítményei, faragványai, és az azokat ékítő szent szobrok hosszú, kísérteties árnyat vetnek, és a félhomályban

ugy rémlik, mintha megelevenedtek volna, s mozognának helyökön. E szemképrázató rémes jelenetet az egyháznak zárda felőli ajtaján betóduló és a lámpa lángját lobogtató gyenge szellő idézte elő.

Az óra-ütésre ugyanis, mint valami varázs hangra fölnyilt az említett ajtó, s azon egy szellemhez inkább, mint emberi lényhez hasonló alak lépett a szent helyre. Most halkán, nesztelenül lépdél az oltár felé; ott megállapodva, hosszasan néz a főoltárt ékítő szent képre, aztán térdre hull, leborul a földre, és imádkozni látszik.

Ki lehet e hóhéhrbe öltözött, tulvilági fénytől ragyogó arcu éji imádkozó? Talán Gábor angyal jelent meg újra üdvözölni a boldogságos Szüzet, kit egykor Názárethben üdvözölt?... Vagy egy szeráf jött-e le imádni az éj óráiban magára hagyatott, kenyér és bor színe alatt jelenlevő Isten-embert?

Nem égi lény, nem szellem az, ki az oltár előtt imádkozik; de oly tiszta, oly szeplőtelen, mint egy angyal — a király leánya, Margit, ki a Szüz képére emelve szemeit, e szavakkal végzi imáját:

— Kegyelmek anyja, Mária! esedezzel érettem isteni Fiad előtt: adja malaszját, hogy csak egyedül őt szeretessem, és kivüle senkit mást, hogy így betölthessem anyám fogadását.

A megpróbáltatás napjai.

A tűz által megtisztult arany, bármi próbára tétesék is, nem változik. Így volt Margit is. Miután a főnebb leírt éjen keble az égi malaszt és az isteni szeretet lángjánál minden földi salaktól megtisztult: szíve esendes, arca nyugodt lett és derült, mint a fellegtelen tiszta égbolt. . . . Lelkét csak egyetlen egy foglalkodtatja és tölti be — az Isten iránti szeretet.

Ily külső és belső állapotban találjuk őt néhány nap lefolyta után ezellájában Marczel, várfoki tartományi domonkos-főnök és Olympia fejedelemasszony társaságában.

— Tudod gyermekem, hogy szeretlek — mondá többek között a fejedelemasszony, ki Margitot két éves korától fogva nevelte. Veszprémből a szigeti zárdába kísérte és saját gyermekeként tekintette s szerette — szeretlek, mint testvéremet, mint gyermekemet. Kis korod óta az Isten iránti szeretetet, a világ hiúságainak megvetését oltám szívedbe, hogy Isten akarata szerinti zárdaszüzzé nevelhesselek. És úgy hiszem, meg vagy győződve, hogy mindenben csak javadat akartam és akarom. . . .

— Kétkedtem-e én ezen valaha? — válaszolt, esodálkozását el nem rejthetve, Margit — nem szerettelek-e anyám-, őrangyalomként, kit azért rendelt Isten mellém, hogy hozzá közelebb emelkedjem? Nem teljesítettem-e legkisebb ohajtásodat? nem igyekeztem-e eltalálni gondolatodat?

— Te engedelmes valál mindenkor gyermekem! — szólt Olympia, megölelve növendékét. — És ép azért hiszem, hogy most sem fogsz ellene mondani ohajtásomnak, bárha az az eddigiektől különbözik is. . . .

Margit válaszolni akart; de Olympia megállapodás nélkül folytatá:

— Ottokár, a cseh fejedelem, ki néhány nap előtt e

zárdát magas látogatására méltatá, téged itt megpillantva, szerelemre gyult irántad, és atyádtól kezdetet kérte. Szülőd egyezésöket adák; és most csak a te beleegyezésed szükséges, hogy boldog legyen.

Margit bámulva tekintett Olympiára, és saját füleinek nem akarva hitelt adni, így szólt:

— Álom vagy való ez Olympia? Te szólhatsz így, te, ki a világ hiúságáról annyit beszéltél nekem? Feledd, hogy nem uralkodónévá, hanem apáczává neveltél ekkor. Feledd, mit oly gyakran elmondál, hogy mielőtt születtem, anyám fogadást tett, miszerint, ha a tatárok pusztításától megszabadítja Isten az országot, szíve alatt rejlő gyermekét, ki én valék, Istennek fogja szentelni. . . . Feledd, hogy az Isten haragját vonnám enmagam- és szülőimre, ha az Urnak tett fogadást megszegném! . . . Nem, nem; te nem feledehetéd mindezt, te nem ajánlhatsz ilyesmit! . . .

— Miért gyermekem? Hiszen az időtől fogva, midőn királyi szülőd mint leendő zárdaszüzet még gyenge gyermekkorodban rám biztak, egész gondomat csak arra fordítám, hogy a világi hiúság helyett Isten iránti szeretetet, nagyravagyás helyett alázatosságot, szóval: Isten és embertársaid iránti tiszta szeretetet oltsak szívedbe; e tulajdonok pedig nem csak az apáczáét, de a királynét is jobban ékesítik a világ minden kincse-, pompája- és koronájánál. Mi pedig anyád fogadását illeti: igaz ugyan, hogy annak megszegése által az Ur haragját vonnád fejedre. De itt, jól értsd meg gyermekem, a fogadás megszegéséről nincs szó; atyád gondoskodni fog, hogy e fogadás alól föloldoztassál, és így az Ur büntetésétől nincs mit tartanod. Azonban mindemellett is tévedsz gyermekem, ha azt hiszed, hogy e házasságot én ajánlom neked; mert midőn én szülőd akaratának vagyok tolmácsa, kik engem és e jeles férfit bizták meg azzal, hogy kívánságuk-, ohajtásuk- s akaratukról tudósítsunk, csak arra kérlek és intelek, hogy lelked meggyőződését, szíved sugallatát kövesd. De ne feledd egyszermindfontolóra venni azon okokat, melyek szülődöt ezen ajánlattételre birták; melyek felette fontosak lehetnek, bárha előttem ismeretlenek. Ugy hiszem azonban, hogy e jeles férfit meg fogja azokat ismertetni veled.

— Az említett okok felette fontosak — vette át a szót az eddig hallgatag Marczel — és csak is ily fontos okok mellett remélhető, hogy a szent atya fel fog menteni, édes leányom, szülőd fogadása teljesítésétől. És így, ha szíved sugallja, bátran és minden félelem nélkül nyujthatod kezéd Ottokárnak.

— Hagyj fel kísértésseddel atyám; én megmaradok föltételem mellett, melyet gyermekkoromban nyilvánítottam. Én nem akarok senki nevévé lenni; én e zárda falai között akarok élni és halni.

— Ne mondd ki véghatározatodat leányom! Halld előbb az okokat, melyek szülődöt Ottokár ajánlatának elfogadására birták. Szereted ugy-e szülődöt és hazádat? lehet-e ezeket nem szeretni? Fontold meg tehát jól: szülőd, sőt többet mondok, hazád boldogsága forog kérdésben. . . . Atyád ohajtásának teljesítése által, melyet Olympia testvérem eléd adott, egy új, az 1241-dikinél talán nagyobb csapástól mented meg atyádat és hazádat. Te kétkedel? Azt nem csodálom. Hisz e esendes sziget távol van a világ zajától; innét kizárva a világi dolgok

és gondok, itt csak Istennel foglalkozik minden élő, s nyugodtan tölti napjait. De egészen másként állanak a dolgok a hazában, hol mindenki retteg a közeledő győztes tatárok csordájától, kik ujjalag betörték Európába, és Krakkóig, Lembergig mindent elpusztítván, e győzelem által vérszemet kapva, követet küldöttek atyádkhoz, a hon királyához, fölszólítván őt: lépjön velök szövetségre, és leányai közül adjon egyet nőül a tatár khán fiának, vagy a khán leányai közül válasszon egyet fia részére; ellenkező esetben az országra törnek, és tüzzel-vassal pusztítanak mindent. Az ország még nem gyógyult ki az 1241-ki sulyos sebekből; a haderő csekély, szövetségesek nincsenek. Fridrik boszut forral, mivel az általa elkövetett gyalázatos rablásért atyád megfenyítette. Ottokár pedig csak úgy leend atyád szövetségésévé, ha kezedet megnyeri. Fontold meg mindezt leányom! . . . ha tagadó választ adsz, meglehet, végínségre juttatod önmagára hagyatott atyádat és hazádat.

— Az Isten mindenható! — válaszolt átszellemült areczsal, mintegy a jövőt szemlélve, Margit — ő meg fogja védeni a hont és atyámat minden veszélytől. Ottokárnak pedig mondd meg atyám: éljen boldogul, és ne kívánjon lehetetlent; ne ohajtsa nőül azt, kit az Úr jegyzett el magának, mivel boldog e földön úgy sem lenne soha — soha. . .

— Ne hamarkodjál a felelettel leányom. Vedd eszedbe Jézus szavait: „Könyörületességet akarok, nem áldozatot.“ Tekints szíved mélyébe, kérdezd meg szívedtől: egészen közönyös-e Ottokár iránt? és midőn vele először találkozál, nem lepett-e meg egy addig nem ismert érzemény? Ha igen: hiszed-e, hogy határozatod mellett megmaradva, boldog leendesz e zárda örök magányában? . . . Még most kezdedben tartod sorsodat, minden akaratodtól függ; mert atyád csak boldogságodat ohajtja, s csak arra kér, hogy minden legkisebb körülményt megfontolva, lelked legbensőbb meggyőződése szerint nyilatkozzál. — Két napot hagyott atyád gondolkozásra; akkor önmaga jó el véghatározatodat meghallani. Most Isten veled, leányom! A bölcsesség Szentleike világosítsa meg elmédet, hogy az Úr akarata szerint legyen és saját boldogságodra váljék határozatod!

(Vége következik.)

Napkeleti.

Nefejejts-koszoru „Napkeleti“ barátom sirkeresztjére.)

Megboocsáss korán elhunyt jó barátom! Én nem emelhetek pompás emlékoszlopot számodra; sem nem vagyok költő, hogy érzéstől áradozó szavakkal földszíteit versekben megénekeljem kora halálotat!

A legűszintébb szívből csirázott, a barátság legtisztább kristályvizével öntözött, és a legönzettelenebb szeretet hevével kifejlesztett nefejejts-virágokból fűzők egy igénytelen koszorút sirkeresztedre.

Mi jól ismertük egymást . . . Hogyne? Hiszen a szende muzsák üdítő illatját együtt szívogattuk. . . Egy cél vezérelte lépteinket. . . Együtt törekedtünk a Helicon nyájában kecsgető, a szívet és lelket egyiránt boldogító, szelíden csörgedező enyhe forrásához. Együtt hallgattuk és tanultuk az egyedül üdvözítő egélytudományt. Együtt valánk szerenésések az apos-

*) Azon becses lapok, melyekbe e fiatal író dolgoztatott, irántai kegyelethől tisztelettel kéretnek e czikk közlésére.

tól utódnak szelíd ajkiról ez isteni szavakat hallhatni; „Jam non dicam vos servos“ (már nem mondjak benneteket szolgáknak). Együtt fogadtuk kegyes főpásztorunk áldó kezeinek reánk tevését. Együtt küldöttünk ki az Úr szőlőjébe, hogy azt mint igénytelen napszamosok szorgalmasan gyomlálgassuk. Sőt egy plebánia híveinek hirdettük az Isten üdvözítő igéjét.

S így a közös pálya, közös cél szorosabban fűztek bennünket egymáshoz.

De ő halál, te megirigyléd barátságunkat!

Leszakítád keblemről azt, kit ez életben oly igen szereték, kihez a barátság szent kötelékei fűztek.

Mert hiszen egy a nagy világba kilökött árvának kikben lehet legnagyobb öröme, ha nem jötevoi-s jóbarátiban?!

Oh be sok öröm vegyült már életemben öröm-poharamba, s vegyül naponkint! . . . De szülőim halála után (mellyen még mint könnyelmű gyermek nem tudtam eléggé kiönteni bánatom) legleverőbben hatott rám fiatal jóbarátomnak kora elhunytja.

Sirtam, mint gyermek tud sirni, midőn egy barátom levelelőből megértettem, hogy fiatal jóbarátom számára július hó 21-én, reggeli 7 óraker megszólalt a síró halálharang. . . Szegény fiu! ő még a haláltusában is jóbarátjait, különösen egyik igen kedvelt plebánosát emlegette.

A feszületet, melyen a halál meggyőzöttet, s honnan a föltámadás és élet sarjadzik, ajtatosan hidegűlő ajkaihoz szorítva küzdött a halállal.

Kétszer megmosva lelkét a bűnbánat szentsége aranytiszta fördőjében, megerősödvé az angyalok uti-eledelével, hosszú betegeskedés után a jobb életre esendesen átszenderült.

„Napkeleti“ (Krenedits Ferencz) 28 éves fiatal barátunk nincs többé!!!

S így tehát ismét egy reménnyel kevesebb! Őt évig munkálkodott az Úr szőlőjében, mert egy évet szülőinél (Váczon) betegeskedve töltött. S ki hinné? e válságos évet is a magyar egyházi irodalomnak szentelte. . . Istenem! mily jó vagy te, ki a felgyógyulás reményét oly nagy mérvben esőppögteted szívébe még olyanakk is, ki naponkint kézzelfoghatólag tapasztalja, hogy nem sokára kialszik élte fáklájja.

Elhunyt e fiatal író barátunk akkor, midőn az Isten, egyház, emberiség és haza legtöbbet vártak tőle: midőn kedves szülői, testvérei, rokonai és jóbarátai legtöbb örömlüket lették volna benne.

A boldogult szerénységét az által is kiűntette, mert „álnév“ alatt hintegette különösen a „Kath. Néplap“, „Tan. Lapok“, de más lapok hasábjain is az egy üdvözítő hit, a tiszta erkölcs és erények magvait. . . Épen e becses lapokban most megjelenő történeti beszély is („Az Úr jegyese“) az ő tollából folyt ki. Ez is világos jele annak, hogy élte végnapjait is az egyházi irodalomnak, és így a közjónak iparkodott szentelni.

Beszélyeit s más irodalmi zsengeit a jámbor vallásosság, tiszta erkölcs és honszeretet magasztos szelleme lengik át. Oh bár e jeles tulajdonokat, melyek az írók lelkiületét oly angyalilag tükrözik, egy se tévesztené szem elől!

Most kezdte volna még fiatal barátunk szép reményekre jogosító írói-pályáját, melyre oly hatalmas ösztönt érzett magában. S ime a halál meggátolta ebbeli törekvésében!

Hideg tetemei jul. 23-án ültették el a Krisztus Jézus veleményes kertjébe.

Kedves szülői, testvérei, rokonai, paptársai s minden jó ismerői kesergik a fiatal egyházi író elhunytát!

Nyugodjál, nyugodjál már fiatal barátunk az Ur békéjének áldó karjai között! Megemlékeznék rólad imáikban e becses lapok olvasói. *) De különösen mi paptársaid, ha elmondjuk is lelked nyugalma- és üdvéért a 3 sz. misét, azután sem felejtkezünk meg rólad a „Mementóban.“

*) Alig száradtak föl könyeink nagyreményű fiatal költőnk, S o m o g y i Ignác kora elhunytja fölött, már is újabbakat fakaszt föl mi-velt lelkü s ritka képzettségű beszélyíróuk, N a p k e l e t i vagyis K r e n e d i t s Ferencz váci egyházmegyei ifju áldozár váratlan kimulása. Nem kételkedünk benne, miszerint tisztelt olvasóink is kedves munkatársunk érzékeny vesztesége fölötti mély bánatunkat osztva, velünk együtt ajtatos imáikban megemlékezni fognak a boldogult lelkéről. — A béke angyala virraszson kedveltünk áldott porai fölött! S z e r k.

Vigasztalódjatok meg ti is jó szülők, kik oly szívesen áldoztátok föl fiatokat az egyháznak! Vigasztalódjatok meg: „fiatok nem halt meg, csak aluszik, — a ki pedig alszik, az föl fog ébredni... Utolsó virág tehát e kedves fiatoknak szánt nefelejt-koszoruban azon buzgó ohajtásom, miszerint engedje a jó Isten, hogy egykor a föltámadás nagy napján Krisztus jobbán ölel-hessétek egymást! Engedje Isten, kedves jó bajtárs, hogy velem is öröm s vigasság közt foghass kezet, s örömmel mondhassunk egymásnak „jó reggelt!“

Tiszaparti.

Szigetközi posta.

Néhány szó a ker. eselédekről.

Már jó ideje, hogy feszült figyelemmel álljuk körül, szíves olvasó! a lelkileg elnyavalyásodott eseléség kórágát; vizsgáltuk veszedelmes betegségének indokát,*) és azt találtuk, hogy a baj gyökere a családi körből való száműzetésében rejlik, mely kör már régtől fogva némileg menhelyül szolgál a hit- s ker. erkölcsöknek. Mint a hal, ha vízből kivédett, elveszti erejét: ugy ez is elsatnyult, mióta idegenné lett ott, hová őt már maga a természet helyezte. Mint a fa, ha zordonabb éghajlat alá helyezed, és a szükséges ápolást tőle elfogod, elvadul; hoz ugyan még némi gyümölcsöt, de benne köszönnet aligha lesz: ugy a eseléség is megszokott légköréből kilépvén, esoda-e, ha e világ kopár földjén, erkölceit tekintve, számandó állapotra jutott? . . .

De ha tovább kutatjuk a dolgot, rájövünk arra is, hogy nagy részben maga a beteg szerezte magának a nyavalyát; mert nem egyszer hálátlanul visszalökte a jótévő kezet, mely atyailag ápolta, és örködött felette; mint a tékozló fiúnak nem igen levén nyére a szőlői gondoskodás és házi fegyelem szelid igája, miért is ez alól mindenáron kibujni törekedett. Ő hozzá is elhatottak az újabb kor hamis profétáinak elvei, melyek föl-leit csikládozták; ő is a világ szellemének hódolt, s karöltve kívánt vele haladni. Az annyira magasztalt fölvilágosodás holdfényénél eddigi helyzetét a régi barbár kor sötétsége kifolyásának vélte lenni; miért is az elégedetlenség viperája férkezvén szívéhez, miután a gondviselésbeni hitét elvesztette, irigy szemmel nézi a nálánál főnebb állókat, és önérejből kapaszkodik fölfele, hogy így a szolgálat terhét, ha már egészen le nem rázhatja, legalább némileg könnyítse, édesítse... Miután lelkéről és Istenéről megfeledkezett, esoda-e, ha a t e s t i s e g kapott nála lábra? Hisz azért sietett azokat fejből kivetni, hogy az érzékeknek minden gát nélkül annál szabadabban hódolhasson. Mivel így bensejét a szent hitből fakadt erénybimbók többé nem ékesíték, külsejét kezdé czizomázni; a naponkint mindinkább terjedő szerfeletti pipere ez osztályuk közt, kit meg ne döbbsentene? . . . A kevélység és hiúság szelleme készíteti őt, hogy, ha másképen már nem lehet, legalább a világ szeme előtt helyezze magát egy rangba ura- vagy urnőjével. Erre fecserli évi fizetését utolsó fillérig; és ha ez ki nem futja, mellékjövedelem-forrásokat keres. És így ha végre beköszöntenek a napok, melyekről majd csak azt mondja, hogy „nem tetszenek“; ha a cifra nyomorúság ideje lejárt: öreg tehetetlen napjaiban hogyan veheti elő, a mit ifju korában nem szerzett? — A takarékoság már magában nagy nyeresémet volna számára; de, ugy látszik, ezt ő nem ismeri. — Kivánatos volna mindenesetre, ha e részben is felülről, hová oly sovárogva szereti vetni szemét; az előkelőktől, kiket oly örömet szeret majmolni, — jobb példát látna. Nem tagadhatni, hogy felülről jött nagy részben a kártékony jégeső, mely sokat kivet szívéből, a mi jó volt: felülről hasson le tehát a jó példaadás éltető napja is, és újra kifognak zöldelleni a jó erkölcsök, és a eseléség virulni fog ismét az egyház kertjében. Ez talán visszavezeti a régi jó ösvényre, melytől elég gondatlanul eltért; ez megnyitja valabára szemét. . .

Mindez, nem tagadjuk, üdvös hatással lehet rá nézve; de egyet ne feledjünk: azt, hogy az egyedüli gyógyszer, mely lelki baján segíthet, az egyház a kezében van. Valamint annak-

*) Lásd „Kath. Néplap“ 1859-ik évi folyamának 36, 37, 40 és 41-ik számait.

előtte a ker. hit nevelte a jóravaló eselédeket, elhibetjük, hogy emekutána is csak ő teheti azt. Engedjünk tehát neki befolyást rájuk, ez mindenesetre áldásos leend. Oh ha a eseléd ismerne az egyházat ugy, a mint kellene, senki ahhoz nálánál forróbban nem ragaszkodnék; mert senkivel sem érezte annyira jótékonyágát, senkit sem ölelt az gyöngédebben anyai kebelére, mint épen a eselédet! Ismert-e a pogány világ eselédet? Volt-e a pogány urnak szolgálója vagy szolgálatja? Kétségkívül; csakhogy e nevekhez e kebelrázó szót kell tenned: r a b. Oh igen is voltak; de őket nem mint embert tekintette, hanem mint barmot, és azért baromi bánás módban is részesültek. Az ó-kori kereskedés fő és legjövédelmesebb áruját tették e szerencsétlenek; seregenkint, csorda számára állították ki őket a köztérekre eladásul. Mind-egyiknek ki volt szabva az ára, nagyobb vagy silányabb, a mint többet vagy kevesebbet mutatott; feje fölött füle hallatára megalkudtak, és nem ritkán néhány marok sóért, vagy kevés borért is lebetett vásárolni. Ez is mutatja, mit tartottak fölölök. A piaczen fabódékban, mint valamely kalitkában, meztelenül, összelánczolt kezekkel, homlokukon ízzel vassal megbélyegezve, várták bizonytalan sorsukat. A vevő élet és halál feletti korlátlan ur volt. Ha kedve jött, és a nyomorultakat vérig verette, seregenkint löötte, kiéhezette, mérget eseppegtetett ereikbe, vagy lassu tűznél pirittatta: e nemtelen tettéért felelni senkinek sem tartozott.

A történetírás szivrendítő példákat tartott fön örök tanulságnak az utókornak e részben. „Pollio, mond Cantu Caesar, az angolna-tóba vettett egy rabszolgát, mert valamely edényt tört el; a különben oly kegyes császár, Augustus, az árcobzfára köttetett fel egyet, mivel egy füjjet megevett; némelyek az ajtókhöz lánczoltattak, hogy az idegenek érkeztét ugatással jelentsék, mások, mint élő órák, az órát kiáltották.“ Sőt maguk a nők, kik már természetöknél fogva fogékony- s könyörülte-sebb szívűek, sem bántak velök kegyesebben. „A hölgynek, mond ugyanazon történetírő, öltözés közben hegyes vas-eszköz volt kezében, melylyel minden legesekélyebb hibára e szerencsétlenek karjait és mellét szurkálta.“ — Számuk oly nagy volt, hogy sokszor egy nap alatt tízezer is eladott; számos romaiak tíz-buszezerrel is bírtak. Így volt ez a hajdankorban; és így van ez ma is azon népeknél, hová a kereszténység még el nem hatott, és így lenne ez kétségkívül nálunk is, ha az körünkben kiküszöböltetnék.

Már a megváltás előkészítési korszakában is a választott zsidó nép mint kivétel áll a többi népek között. Istennek Mózes által adott törvénye szerint (Levit. 25.) csak hat évig maradhatott valaki szolgai állapotban, a betedik év megadta neki s nejének a szabadságot. S hozzátesszi a törvény: „Adj neki kenyere-t és bort az utra, s ne feledd el, hogy hat évig hűségesszen szolgált téged. Ki ne add gazdájának a rabszolgát, ki hozzád menekült, hanem lakjék veled egy városban, s ne szomorítsd őt meg. A szolgaságra jutott zsidókat ne nyomd el, mint e z m á s u t t s z o k á s b a n v a n, hanem bánjal velök ugy, mint zsel-lérekkel, mivel ők az én szolgáim.“ Mely törvénynek meg nem tartása által nem egyszer vonta magára e keménynyaku nép Jehova ostorát. „Ti, ugy mond, nem hallgattok engem, hogy a szabadulás esztendejét hirdétnétek atyátokfiának: ime tehát én hirdetek nektek szabadságot fegyverre, mirigyhalálra s éhségre, és e föld minden gazdaginak rettentésül adlak titeket“ (Jer. 34.).

Mindazonáltal mégis csak az idők teljében eljött Üdvözítőnek kiöntött szent vére volt az, mely homlokukról a szivrendítő r a b szót lemosta, beköökát szétzúzta. Krisztus tárta föl rajtuk az Isten képét, melyre teremtetek; és őket, mint eddig félreismert t e s t v é r e k e t mutatta be a bámuló világ-nak. „Többé ninesen arra tekintet: szolgál-e, vagy szabados, mond az apostol, mert ti mindnyájan a Krisztus Jézusban egyek vagytok“ (Galat. 3, 28.). Ugyanő oltalmába veszi Onesimust, ki mint rabszolga gazdájától (Philemontól) megszö-kött. Romában a ker. hitre térvén, sz. Pál ajánló-levéllal küldötte őt vissza urához. „Én escedezem, így ír a többi közt, neked az én lelki fia m é r t, bilincseimben megterítvén, szülék: te pedig őtet, mint az én szívemet, befogadd, már nem ugy, mint szolgát, hanem mint szolgánál nagyobbbat, azaz mint szerelmes atyafiát.“ . . . Ennyi jóságtól áthatva, sere-

gesen sietett a hálás eselődésig a sz. kereszt alá; az egyház kebelén illette meg újjászületése ünnepét. Ők a zsenge egyháznak nem csak tántoríthatlan hívei, hanem terjesztői is voltak.

A hippoi nagy püspököknek és egyházi atyáknak, sz. Ágostonnak édes anyját, sz. Monikát egy házuknál levő eseléd téri-tette meg résziint időnkinti beszélgetés, résziint jó példája által. . . Szébbnél szebb az is, a mit a történet szüz sz. Regináról följegyzett. Ezen szent a harmadik században Burgundiában előkelő, de pogány szülöktől származott. Édes anyját kis korában elvesztette apja tehát egy dajkát fogadott mellé, ki azonban, a nélkül, hogy; ez csak távolról is gyanyította volna, keresztény volt. A kis leány a jó gondviselés alatt szépen növekszik, és apja egyszer csak azon veszi magát észre, hogy egyetlen gyermeke, kihez annyi szép remény és kilátás kötötte, szintén a gyűlölt keresztényekhez tartozik. Erre haragra lobbán, és választást enged neki: hogy tagadja meg Krisztust, vagy tüstént takarodjék házából. Ő az utóbbit választja, visszamegy előbbi dajkájához; de mivel ez szegény volt, tehát jubait és szarvas marháit őrizte. És ezen nyomorult helyzetben igen jól érezte magát; nagy gyönyörűséget talált abban, hogy édes Üdvözítője is jó pásztornak nevezte s mint szelid bárány áldozta föl magát. Mäskor ismét a bethlehemi jámbor pásztorok közt vélte lenni magát, és az isteni gyermeknek áldozta szivét elragadtatásában. Ily alkalommal szemébe tünt ő bizonyos előkelő pogánynak, ki őt mindenáron birni kívánta. De hasztalan; ő isteni jegyesének kötötte le magát, azért a kísértetek közt tántoríthatlan maradt: a miért is sok bántalmat és iszonyu kínokat, végre vértanui halált kellett szenvednie. Ezek szemlélése nyolce száz pogányt térített meg. Az egyház pedig büszkeséggel tekintett mindenkor ily gyermekeire. És méltán; mert ambar eseléd sorsban, de szintazon magasztos erényeket tüntették föl egész valójokban, melyeket az egek Ura hervadhatlan koronával szokott megjutalmazni. Az egyház fölvette őket szentjei sorába, koronás esászarók s királyok mellé helyezte; őket kiváló tiszteletben részesíti és emléköket évenként ünnepli.

(Vége következik.)

Varga Mihály.

Katholikus hitélet.

Eger, jul. 28. 1860. Városunk valláserkölési és hazafias érületének e napokban legszebb jeleit adta, megmutatván, hogy méltányolni és becsülni tudja e haza jeles férfainak tetteit és személyök iránt hálával viseltetik. — E hó 24 én érkezett körünkbe hazánk egyik jeles nagyja, gróf Károlyi István. Mint villám cikázta át a sziveket e hir, s főleg a Szent-István-Társulat tagjait, kik egyhangulag elhatározzák szeretett elnöküknél küldöttség által tisztelkedni. Alig terjedt el e határozat híre, már is a lövész-társulat, a casino és a hevesmegyei gazdasági egyesület, mint társulati tagok a küldöttséghez csatlakoztak. A nagyszámu, mintegy 60 tagból álló küldöttség élén ft. Léva y Sándor egri nagyprépost és kanonok ő nagysága jeles beszéddel üdvözlé a mélt. grófot; beszéd végével háromszoros „éljen“ harsoga a termen át. A gróf ur megköszönve e részvétet, megindulását nem fojthatá el. A fényes küldöttség távozta után gróf elnök ur az irgalmas-szüzek Sz.-Anna-kápolnájába ment, hol templom ünnepe lévén, Bartakovics Béla egri érsek ő excellentiája tartta szent misét. Ennek befejezése után a kath. legényegylet küldöttségének, alelnök nt. Cséh János ur vezérlete mellett, jutott a szerenese, a mélt. grófnál tisztelkedetni, és kegyes pártolásaért esedezni, ki is oly kegyességgel fogadta a küldöttséget, mely a jelen s távollevő érdekeitek szivét örök hálára lekötölte. Atyai buzdító szavai után ugyanis az egylet pénztárnokának, Ürményi Antal urnak 100 pfrtot az egylet kiadásai fedezésére átnyújtani méltóztatott. Miután a mlgos gróf ur a kisebbitanítézeteket megtekinté, a déli időtalyceumban az érseki könyvtár, a templom, a díszterem s végre a nyomda meg szemlélésére fordítá; utóbbi helyen személyzet, „éljen“ nel fogadá a nagy férfit, ki nem csak a nagy hazára, hanem részletesen az iparos osztályra, nevezetesen a hazai nyomdászatra is figyelmét kiterjeszteni kegyeskedik. A nyomdai ügyvezető a hálás örömméretnek szavaival üdvözlé ő méltóságát. Ezután áttekintvén a nyomdát, az eddig tett berendezéssel teljes megelégedé-

sét nyilvánítá. Elhagyván a nyomdát, e nap emlékére a személyzet ő méltóságának újabb kegyeiben részesült. — Délután Eger kies környékét tekinté meg ő méltósága. Este a legényegylet s az egyletet pártoló iparos ezéhek, a lövész-társulat, a casino tagjai s számos polgárok fákyás zenével tisztelték meg ő mlgát. A több mint 200 fákya világánál körben állt, az eső daczára ezerekre menő néptömeg előtt Csiky Sándor lövész-társulati fölövész-mester tartá ő méltóságához lelkes beszédet; ki is e megtiszteltetésért köszönetét nyilvánítá. — Ez alkalommal a legényegylet énekkara a fáradhatlan s buzgó énektanító, Derzsi b Rudolf vezetése mellett néhány dalt zengett el. Mindenki azon forró ohajtással tért vissza szerény lakába, hogy az ég mlgos gróf Károlyi Istvánt, a Szent-István-Társulat elnökét a keresztény katholika anyaszentegyház és kedves hazánk javára sokáig éltesse! T. I.

Szathmár, jul. 22-én 1860. Hitéletünk mezején mult hónapokban gyűjtött virágaim- s kaiszáimból ismét füztem egy kis koszorut, s kedveskedem vele a nekem oly sok élvezetes perczet szerző „Kath. Néplapnak,“ kívánván, hogy teljék benne kedve minden t. olvasónak. Májushóban a szeplötelen szüz Mária tiszteletére rendezett és mindennap esti 7 órakor megtartott ajtatosságon kívül több magasztos ünnepet ültünk. A keresztjáró-napok első- és másodikán körmenetileg meglátogattuk az irgalmas-szüzek egyházát és a görög kath. szertartásnak templomát; harmadik keresztjáró-napon, melynek előestéjén Nep. sz. János nyilvános tisztelete vette kezdetét, az éjjel közbejött bö esözés miatt nem mehetvén körmenetileg a kalváriára, a székesegyházban tartottuk meg az ajtatosságot, s ábitással emeltük föl hálátelt sziveinket az éghez, mely kegyharmat után epedő lelkeinket s szomjas mezőinket oly áldásosan kielégíté. A keresztjáró három nap épületes lelki gyakorlatokban lefolyván, reánk derült Uruk mennybemenetelének és templomunknak ünnepe, melyen talán egy buzgó szathmári hívő sem mulasztotta el fölkeresni az Ur hajlokát, melynek fölőttára ma különösen nagy pompában díszlett. Az oltárkép Jézus Krisztus mennybemenetelét ábrázolja; melynek már külseje is vonz, hát még ha hozzáveszszük a magasztos eszméket, melyeket a szemléletébe elmerülő keresztény hívő hozzáfűz! . A sz. misét ft. O b e r m a y e r András kanonok s nagyprépost ő nsga végé; mely után a közkedvességű szónok, nt. P a s k u j Lajos helybeli plebánus ur lépett a szószékre, s a mai ünnephez alkalomzottan jeles beszédet tartott, melybe a hívők buzdítására ügyesen beleszötte azoknak jöteteit, kik az Ur sz. hajlékának méltó földiszítéséhez járultak. Ugyanis szeméinket majd az oltár felé irányozta, hol az Ur asztala a jámbor hívők ajándékából gyönyörű terítővel volt lefedve és művészileg készített virágokkal ékesítve; majd a szószék melletti jobb oldalfalon függő, aranyozott keretű nagyképre, mely a bold. Szüz Máriát isteni escesemőjével karján s mellette a kised sz. Jánossal ábrázolja, és nehéz selyemszövetű fátyoival van környezve, alatta a falból kiálló két ezüst gyertyatartóban égő, virágosokorral és szalaggal ellátott gyertyáktól fényt kölcsönözve; majd ismét az ugyanazon oldalon levő kis-oltár előtti ezüst-lámpára, mely a templom közép hajójának széléről selyem zsinoron alá leng, s mécsvilágát minden ünnep- s szombat nap az oltár-képre, mely a fájdalmas szüz Anyát a keresztől levett sz. Fiával ölelben ábrázolja, árasztja. Több nemes jötettet is hozott napfényre a nagy tiszteletű szónok. A fönérített oltárok földiszítésében különös érdeme van a W... családnak, melynek jótékony-ságát a szegények is ismerik, s mindenkor hálával megemlékeznek róla. A gyönyörű, aranyozott keretű díszképpel, mely körülbelül 40—50 főt ér, a köztiszteletben álló R... család ajándékozta meg az Ur hajlékát, hová napokint szokott megjeleni egyes tagja, buzgó imáját elrebegendő, jól tudván, miszerint az adomány csak akkor kedves Isten előtt, ha azt szivből és sziveinkkel ajándékozzuk neki. Fogadják a nemes adakozók hálanyilvánítását e sorok írójának is, ki mindannyiszor kedvesen emlékezik meg róluk, valahányszor az általok ajándékozott templomi ezikkeket, de különösen a vallásos buzgóságra titkosan serkentő Mária-képet imázása közepett szemléli. Az örök Isten, kinek dicsőségét emelni buzgólkodnak áldja, meg őket minden léptükben!!

Marmaros-Sziget. Mi, a katholika egyház tagjai, a szé-

les e világon elterjedt egyház híveit testvéreinknek szoktuk nevezni. Oh mily kedves, mily édes hangzása ezim ez, mely által a leggyöngédebb szeretet van kifejezve; mely szeretet kiterjed az idők végeig, elhat a legtávolabbi helyekig! És valamint a távollevő testvérek levelezés által közlekednek egymással, s örömmel olvassák a kölesönös tudósításokat, úgy mi is közlekedünk távollevő testvéreinkkel a „Kath. Néplap,” a vallási mozzanatok ezen hű organuma által. Örömmel olvassuk azon tudósításokat, melyek távollevő testvéreink hitéletéből merítettek, nem csak azért, mert jól esik a távollevő testvéreinkről tudósítás, hanem azért is, mert azok által különféle üdvös szokásokkal megismerkedünk, s követendő példákat nyerünk. Ennél fogva bátorodom én is a magyar Schweicz fővárosában, Marmaros-Szigeten néhány havi időköz alatt fölmerült vallási jelenségeket tudomásul adni. Február 26-dikán egy igen megható ünnepélynek, mely Szigethez felőrányira eső Akna-Szlatinán tartott, voltam szenttanuja. Az említett helységben, hol a só-aknászat nagy mértékben üzetik, egy a marmarosi sóaknák között legnevezetesebb akna, az ugynevezett Sz.-Miklós s Kunegunda egyesített aknája vonja magára az ember figyelmét. — Mindenkor szép ugyan ez akna a maga nemében; de különösen nagyszerű szokott lenni védszentjének ünnepén, Kunegunda napján, midőn száz méestől világítva, egész pompájában ragyog. Az akna mélysége 76 öl; mely utat lépcsőkön kell megtenni. Az ut fáradságos ugyan, de a fáradság bőven meg van jutalmazva azon meglepetés által, mely magában az aknában az emberre várakozik. Mint egy nagyszerű templom áll ekkor az a szemlélő előtt, melynek mesterséges boltozata, s magas falain a különféle sórétegek által képezett márványszerű látványok esodálkozásra ragadják az embert. A bevett szép szokás szerint ez idén is az akna védszentjének napján a sz. mise az aknában egy 12 öl magas, fényben uszó só-pyramis előtt fölállított csinos oltárnál mutatott be az egek Úrának egyházi segédlet mellett, nagyszámu nép jelenlétében. Elkezdődvén a szent mise gyönyörű ének kíséretében, emlékeztünk az első keresztyén századok katakombáiba vitt, s dícsértük Istent a maga műveiben. Egyike a legmeghatóbb ünnepélyeknek a gyermekek első áldozása. Ugy tűnnek föl ekkor előttünk a kisdedek, mint mind-megannyi angyalok; s a szentírás e szavai: „Boecássátok hozzám a kisdedeket, mert övék a mennyország”, — sohasem gyakorolnak az emberre oly mély benyomást, mint a gyermekek első áldozásakor. Itt is, mint sok helyen, kellő fénynyel ment végbe a gyermekek első áldozása; mert az érdemekben gazdag főesperes s plebános, ft. Szepessy Sámuel ur semmitsem mulasztott el a maga részéről, hogy ezen ünnepélyt a kisdedek előtt örök emléküvé tegye. Az ajtatosság befejezése után a kisdedek a plebánián az említett főesperes ur szívességéből reggelivel megvendégeltettek; azután mindegyik kapott egy szent képet, melyen az első áldozás éve és napja föl van jegyezve. — April 26-án mi is leróttuk a végső tisztelet adóját, melylyel az elhunyt legnagyobb magyarnak, gr. Schönherr János Istvánnak tartoztunk. A szent mise-áldozatot a helybeli plebános ur mutatá be az egek Úrának, fényes egyházi segédlet mellett, nagyszámu nép jelenlétében. A könyvek, melyek a gyászoló honfiak s leányok szemében ragyogtak, világos bizonyosságai voltak azon belső fájdalomnak, mely a legnagyobb magyar váratlan halála miatt keblöket, s annyi millió keblét földulta.

Schönherr Ágoston.

Könyvhirdetés.

A Szent-István-Társulat ügynöki hivatalában (Lipót-utca, S. sz. a.) vagy Hartleben K. A. könyvkereskedésében a következő iskolai könyvek rendelhetők meg:

1), „**Compendium Systematis Theologiae Moralis.** Authore Josepho Kovács. Három részben. Az első rész ára: 70 kr., a másodiké 1 frt 5 kr., a harmadiké 1 frt 40 kr. a. ér.; összesen: 3 frt 15 kr. a. ér.

2), „**Historia Revelationis Biblicae,** quam concinnavit Joannes Nep. Pollák, almae dioecesis Quinqueecclesien-

sis presbyter.“ Tomus I. Historia Revelationis Biblicae in Antiquo Foedere. (Ára: 1 frt 50 kr. a. ér.) — Tomus II. Historia Revelationis Biblicae in Novo Foedere. (Ára: 1 frt 5 kr. a. ér.) — Mind a két kötetnek ára összesen: 2 frt 55 kr. a. ér.

3), „**A kath. Religio tankönyve.** Martin Konrad után német eredetiből fordította Mester István.“ Két kötet. Egy-egy kötetnek ára: 1 frt 40 kr. a. ér.

4), „**Liturgika,** vagyis a kath. egyház szer-tartásainak magyarázata. Frencl Ince után német eredetiből Magyarországra alkalmazva realiskolák, gymnasiumok és magánosok használatára.“ Ára: 88 kr. a. ér.

5), „A magyar irodalom ismertetése a leg-régibb időktől napjainkig. **Olvasókönyv a fel-sőbb tanodák használatára.** A Szent-István-Társulat megbízásából készítette Lonkay Antal.“ Két kötet. Az első kötet ára: 2 frt 10 kr. a. ér.; a második köteté: 2 frt 45 kr. a. ér.

6), „**Nagy Katekizmus** kath. tanulók számára a váro-si iskolákban. A Religio tő: énetének rövid váz-latával. Az egri érseki hatóság jóváhagyásával.“ Ára: kö-tetlen 35 kr., kötve 45 kr. a. ér.

7), „**Közép Katekizmus** kath. tanulók számára a váro-si iskolákban. A Religio történetének rövid váz-latával. Az egri érseki hatóság jóváhagyásával.“ Ára: kö-tetlen 22 kr., kötve 30 kr. a. ér.

8), „**Kis Katekizmus** kath. gyermekek számára. Az egri érseki hatóság jóváhagyásával.“ Ára: kötetlen 12 kr., kötve 16 kr. a. ér.

9), „**Elemi Katekizmus** kath. kezdő tanulók számára. Az egri érseki hatóság jóváhagyásával.“ Ára: kötetlen 4 kr., kötve 6 kr. a. ér.

10), „**Keresztyén kath. tudomány vagy Ka-tekizmus.** A főmagasságu bibornok és herczeg-primás er-seki jóváhagyásával. Ára: kötetlen 11 kr., kötve 14 kr. a. ér. Ugyanez német és tót nyelven külön kapható, a ma-gyarral ugyanegy áron.

11), „**Bibliai történet** nagyobb gyermekek számára. Roder Alajostól. Palaestina, vagy a Szentföld leírásával s térképével.“ Ára: kötetlen 42 kr., kötve 53 kr. a. ér.

12), „**Bibliai történet** középkori gyermekek számára. Roder Alajostól. A szöveget magyarázó képekkel.“ Ára: kötetlen 21 kr., kötve 28 kr. a. ér.

13), „**Bibliai történet** kisebb gyermekek számára. Roder Alajostól. Képekkel.“ Ára: kötetlen 18 kr., kötve 21 kr. Ugyanez német, tót és illyr nyelven külön kap-ható, a magyarral ugyanegy áron.

A 6, 7, 8 és 9-ik szám alatti Katekizmusok az egri érseki lyceumi könyvnyomdában is meg-szerezhetők.

A nagyobb mennyiségben vevőnek, ha készpénzzel fizet, jár 25, ha pedig hitelben vesz, 15 százalék.

Pályázat. Kalocsai főegyházmezejében bácsi felső-kerületbe kebelezett magyarajku Kupuzsina községben ujjann felállított altanító állomás szabályszerű betöltésére f. é. szeptember 17-én tartandó esődre az illetők felhivatnak. Évi javadalmai: 1) készpénzben 126 ft. a. ért.; 2) kétszeres buza 24 ausztr. mérő; 3) 6 öl lágý fa; 4) szabad lakás. Az ez állomást élnyerni ohajtók Kupuzsina községhez címezett folya-módványaikat, szükséges iratokkal ellátva, szeptember 17-ig a helybeli plebános, vagy a kerületi iskolai felügyelőségnek nyujtsák be. Kelt Szontán, július 16-án 1860. Parcsetich József, alesperes, ker. iskolai felügyelő s szontai plebános.

Kegyess adományok.

Pápa őszentsége számára: a palotai plebániában e jel-ige mellett: „Uram hallgasd meg könyörgésünket és a mi kiáltásunk jus-on elődbe!“ — ft. Aszaller Károly palotai plebános ur 12 db régi ezüst huszast, t. cz. Galambos Ignác 9 db. ezüst huszast, t. cz. Kene-sey János 1 db. ezüst huszast, özv. Horváthné asszony 1 db huszast, a többi hívek 3 db huszast és 8 frt 21 kr. a. ér. Összesen: 26 db régi huszas, és 8 ft. 21 kr. a. ér.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT; FELELŐS SZERKESZTŐ: KÁDAS RUDOLF.

PESTEN EMICH GUSZTÁV M. AKAD. KÖNYVNYOMDÁJA (BARÁTKOK TERE, 7. SZÁM).